

Kulturdepartementet

Yttrande över Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun

Regeringen beslutade den 7 juli 2022 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att genomföra en översyn av kultursamverkansmodellen för kultur i hela landet. Den 20 april 2023 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till utredningen om minskad administrativ resursåtgång.

Jönköpings kommun ser positivt på att modellen för kultursamverkansformerna ses över och att man utvärderar det senaste årtiondets genomförande av modellen.

Att kommunen får större inflytande att fördela statliga medel är positivt. Det finns också en tydlig poäng med samverkan mellan stat, region och kommun. I utredningen lyfter man möjligheten för större kommuner att ta ansvar och vara direkt involverade i arbetet med fördelning av statliga medel och vara i direkt dialog med staten. Att få mer inflytande över processen som större kommun är intressant men formerna för detta är inte tydligt som det beskrivs i utredningen.

Det behöver också förtydligas hur ansvaret för de olika uppdragen fördelas mellan kommun, region och stat. Den kommunala administrationen behöver sannolikt utökas i relation till ett ökat ansvar över statlig tilldelning. Den rollen existerar inte idag inom vår organisation, vilket kan leda till ökade administrativa kostnader. Om kommunen förväntas axla den här typen av ansvar bör det också åtföljas av finansiering motsvarande kostnaden för kommunen.

Förändringarna som föreslås behöver förankras med kommuner och regioner för att kunna säkerställa att målen kan uppnås. Så som förslaget är formulerat idag värnar inte ändamålsbeskrivningen tillräckligt väl möjligheten för kommuner och regioner att anpassa och prioritera utefter sina unika förutsättningar. Respekten för att kultur ser olika ut i olika delar av landet måste finnas med.

Det är bra att formerna för nationell dialog utvecklas. Två gånger per år bör vara det lägsta antalet tillfällen för att ordna nationella dialoger. Den föreslagna dialogformen vore ett bra tillfälle för staten att stämma av kulturpolitiska satsningar och myndighetsuppdrag som berör kommun och region.

Jönköpings kommun anser det positivt att betänkandet även lyfter behovet av reformer inom den så kallade skönhetsparagrafen inom plan- och bygglagen för att tydliggöra värdet av estetiska perspektiv i stadsplaneringen. Dessutom välkomnar Jönköpings kommun även förslaget att titta på regleringen av enprocentregeln, som kommunen tillämpar, och hur kan man främja användandet av kommunala arkitekturpolicyer som en del av samverkansmodellen. Inte minst utifrån vår kommuns arbete och framstående ställning i frågorna.

Betänkandet tar upp skolans estetiska ämnen som ett viktigt kulturuttryck. Jönköpings kommun ser det som positivt att kultursektorn och skolan får bättre förutsättningar för samverkan för att tillgängliggöra kultur på ett jämlikt sätt bland elever. Likaså är det bra att personer med funktionsnedsättningar som är och kan vara verksamma inom kultursektorn lyfts fram i betänkandet.

Till sist bör även förslag som beaktar bildkonst, form och kulturhistoriskt värde omfattas av samverkansförslaget. För att genomföra detta behövs resurser och utbildningsinsatser. Inte minst med tanke på att bild och form pekas ut som ett väldigt svagfinansierat område i betänkandet.

JÖNKÖPINGS KOMMUN

Ann-Marie Nilsson
Kommunalråd

Johan Fritz
Stadsdirektör